

Bayer Zsolt: T?rhetetlen (8.)

2016 március 08. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Például az, ha Hóman és Lukács érdemeit egyaránt elismerjük, ezzel együtt pedig nem hallgatjuk el egyikük

b?neit sem. Leginkább az okulásunk okán.

S akkor szobraik felett ott lebeghetne az örök figyelmeztetés: Erényeiket elismerjük és tiszteljük, b?neiket megvetjük és örökre elvetjük.

De valami akadályozza ezt a természetesnek és egyszer?nek t?n? megoldást, ezt a lehet?séget. Kár lenne, ha örökre így maradna. Több okból is. El?ször azért, mert egy esetben már sikerült konszenzusra jutni egy történelmi személyiség megítélésében. Nagy Imre ez a személyiség.

Amikor készültem erre a cikksorozatra, tudtam, hogy ?róla muszáj lesz írnom. De Sebes Gábor megel?zött, és olyan tökéletesen írta meg mindazt, amit ebben a tárgykörben meg kellett írni, hogy nem marad más hátra, mint az ? gondolatait megismételni ezeken a hasábokon is:

„Ha valaki azt hiszi, hogy a baloldalt nem a kormány lejárításának szándéka vezeti, hanem valamiféle elmaradt »emlékezetmunka« elvégzése, a történelmi személyiségek és események árnyalt és a valóságnak megfelelő értékelése, az nagyon el fog szomorodni, mire írásom végére jut. Be fogom ugyanis bizonyítani, hogy a baloldali emlékezetpolitika nem áll a jobboldalé fölött, hanem cinikus, a kett?s mércén és az áldozatok iránti teljes közömbösségen alapuló, kizárólag politikai eszköz.

Budafok-Téténynek, ahol önkormányzati képvisel? vagyok, jelent?s német nemzetiség? (sváb) lakossága volt, hiszen ?k alapították Budafokot, és Nagytétényben is sokan laktak. Kitelepítésük évfordulója kapcsán bukkantam arra, hogy Nagy Imre, mint a kommunisták által delegált belügyminiszter nyújtotta be 1945. december 22-én a kormány elé a jogfosztó rendelettervezetet, majd ? adta ki a végrehajtási utasítást is. Nagy a német nemzetiség?ek kitelepítését »magyar nemzeti kötelezettségnek« nevezte. Mintegy 180.000 embert fosztottak ki, majd deportáltak Magyarországról, szörny? körülmények között. Nagy Imre egyébként mind az 500 ezret ki szeretne volna telepíteni.

Érdekelni kezdett Nagy Imre életútja. Nagy nem egyik pillanatról a másikra vált ennyire kegyetlenné, hiszen 1944-ben olyan ország állampolgáraként és ügynökeként jött Magyarországra, ahol már jóval a nácik el?tt kitalálták az »ellenség« kifosztását, koncentrációs munkatáborokba gy?jtését, majd megölését.

Nagy Imre 1918-20 között vörösgárdista, csekista, részt vett az orosz polgárháborúban. 1921–22-ben a szovjet belügyi népbiztosság, az NKVD kötelékében, majd a Vörös Hadsereg hírszerz? csoportf?nökségén szolgált. Rövid magyarországi tartózkodás után, 1930-ban a Szovjetunióba emigrált, azonnal, önként jelentkezett az NKVD-nél besúgónak. Legalább 203 embert jelentett fel, közülük 12-?t kivégeztek. 1936-ban felvette a szovjet állampolgárságot, amit?l soha nem vált meg. Nagy Imre 1938. június 30-i keltezés?, saját kez?leg írt önéletrajzában büszkén írja: »Hosszú ideje odaadón és tisztességesen együttm?ködök az NKVD-vel a népellenség minden fajtájának megsemmisítéséért vívott harcban.«

Nagy 1950. júniustól 1952. júliusig az MDP KV Adminisztratív Osztályát vezette. Mivel ez felügyelte a fegyveres szervezetekben a »pártmunkát«, a szovjetek feltétlen bizalma és támogatása kellett ehhez a poszthoz. 1950-ben, a legsötétebb id?szakban begy?jtési miniszter (1951-ben az addig legszigorúbb rendeletet is ? nyújtotta be!). Hogyan tett eleget feladatának? A történészek szerint 1948-1956 között a »közellátás veszélyeztetéséért« 193 826 f?t ítélték el a bíróságok, 1951-53 között egyedül több mint 120 ezret. Egyes adatok szerint legalább száz eljárás halálos ítélettel zárult. 1950-53 között több mint 600.000 termel? hagyta el a mez?gazdaságot, közülük 220.000 1952-ben hagyott fel a termeléssel.

1953-ban miniszterelnök-helyettesként Nagy szólította fel az országgy?lést Sztálin emlékének a törvénybe iktatására: »Lélekben mi is ott állunk az emberiség nagy halottjának ravatala mellett, hogy a fájdalmas csapás nehéz óráiban legbens?bb részvétünkkel osztozzunk a nagy szovjet nép mélységes bánatában.« 1953-ban a szovjetek csináltak bel?le miniszterelnököt. 1956. október 24-én – már kormányf?ként – statáriumot hirdetett, és fegyverletételre szólította fel a forradalmárokat. A következ? napokban csak sodródott, tanácsadói és az ?t felkeres? küldöttségek pillanatnyi hatására hozta meg döntéseit, amelyeknek a forradalom menetére semmiféle hatása nem volt. November 4-i búcsúja a legszörny?bb: »Csapataink harcban állnak, a kormány a helyén van«, jelentette be a rádióban, majd azonnal a jugoszláv követségre menekült. A pesti srácok, akik hittek neki, meg harcoltak és meghaltak értelmetlenül.

Snagovi fogságában még azon aggódott, a kádári MSZMP vajon fenntartja-e párttagságát. »Én magam a párttól elszakított kommunistának tartom. Nem tudom, minek tartanak mások, minek tart a párt. Nem ismerem, hogyan látja a helyzetemet az MSZMP Központi Bizottsága, nem tudom, mi a véleménye, lehetünk-e tagjai ennek a pártnak, vagy se« – áll a lehallgatási jegyz?könyvben.

És most térjünk vissza az emlékezetpolitikához. Nagy Imre a forradalom mártír miniszterelnökéként van számon tartva. Az országban legalább 15 utca, tér van róla elnevezve. Budapest központi terén szobra áll, ahová Gyurcsány Ferenc jár dörgöl?zni. »Vajon te, Imre, mit tennél a helyemben?« – kérdezte a besúgó, deportáló, padláslesópr? sztálinista szobrától. Na hiszen!

Gyurcsánynak és az akkor a vezetése alatt álló MSZP-nek vajon szembe kellett-e néznie a váddal, hogy a sztálinizmust-rakosizmust akarják restaurálni? Számon kérték rajta a magyar felel?sséget a németek kitelepítésében? Felrötták neki, hogy a magyar közigazgatás hathatós részvétele nélkül nem lehetett volna 180.000 embert deportálni? Hogy Nagy magas posztokat töltött be a Rákosi-diktatúra alatt? Hogy Nagy Imre gaztetteit nem ellensúlyozza, hogy a saját elvtársai kivégezték? A válasz: nem. Nem hogy az nem merült fel, hogy Nagy Imre érdemtelenül, tudományos teljesítmény nélkül megszerzett akadémiai tagságát ideje lenne törölni, hanem egyenesen az MTA tartja fenn az Orsó utcai (zsidóktól elrabolt) Nagy Imre-emlékházat. Vessük mindezt össze a Hóman-szobor körüli vitákkal. (Hóman egyébként személyesen mentett zsidókat a vészkorszak alatt, szemben Naggyal, aki hóhérekre adta jó néhányukat.) (Sebes Gábor: Emlékezet és cinizmus).

(Folytatjuk)

Bayer Zsolt - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

MAGYAR MŰVÉSZET
KÖNYVTÁRA

Ajánló

